

ГОЛОВНІ ЖАНРОВО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЯПОНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ–ХХІ СТ.

Костянтин КОМІСАРОВ

*кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри японської мови і перекладу
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ
ORCID: 0000-0002-2164-6244
k.komisarov@kubg.edu.ua*

Марина ОСАДЧА

*здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка
вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, м. Київ
ORCID: 0009-0007-6750-1853
mvosadcha.fsm24m@kubg.edu.ua*

У статті поставлено проблему наукового осмислення та систематизації жанрово-стилістичних особливостей японської літератури ХХ–ХХІ ст. Зазначено, що, незважаючи на наявність окремих досліджень на матеріалі японської літератури ХХ–ХХІ ст., жанри та стилі японської літератури цього періоду залишаються описаними фрагментарно. Автори статті виявили, що на початку ХХ ст. у Японії під впливом західного модернізму відбувався розрив із традиційними формами, та розвинулися такі напрями в літературі, як натуралізм, символізм, модернізм та авангард. Після Другої світової війни японські письменники осмислювали теми травм, провини та національної ідентичності, відкидаючи великі наративи та зосереджуючись на індивідуальному досвіді та фрагментарних реаліях. В епоху постмодернізму японська література зазнала впливу глобалізації та технологічного розвитку. Ми дійшли висновку, що жанри та стилі японської літератури ХХ–ХХІ ст. були сформовані на основі суперечностей між традиціями, сучасністю та західним впливом. У цей період виникли такі явища, як «Я-роман», література про атомне бомбардування, соціальний реалізм, екзистенціалістська та пролетарська література, а також магічний реалізм та письмо у стилі манги. Японська література ХХ–ХХІ ст. має унікальні жанрові форми, які не завжди корелюють із західними класифікаціями (наприклад, «Я-роман»). З'ясовано, що унікальним явищем японської літератури ХХ–ХХІ ст. є постмодерністський роман у стилі магічного реалізму, відомими репрезентантами якого є твори Муракамі Харукі. Тексти таких романів характеризуються метафізичними мотивами та виділенням

двох «світів» – свідомого та несвідомого. Отже, у XX–XXI ст. японська література поєднує традиційні форми, популярні жанри, а також модерні та постмодерні стилістичні й тематичні експерименти, які відображають зміни у суспільстві та культурі Японії.

Ключові слова: *жанри, стилі, японська проза, двадцяте століття, двадцять перше століття.*

MAIN GENRE-STYLISTIC FEATURES OF JAPANESE LITERATURE OF THE 20TH–21ST CENTURIES

Kostiantyn KOMISAROV

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of the Japanese Language and Translation
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
18/2 Bulvarno-Kudriavska str., Kyiv
ORCID: 0000-0002-2164-6244
k.komisarov@kubg.edu.ua*

Maryna OSADCHA

*Student Pursuing a Second (Master's) Degree in Higher Education
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University
18/2 Bulvarno-Kudriavska str., Kyiv
ORCID: 0009-0007-6750-1853
mvosadcha.fsm24m@kubg.edu.ua*

The article poses the problem of studying the genre and stylistic features of Japanese literature of the 20th–21st centuries. It is noted that despite the existence of separate studies on the Japanese literature of the 20–21st centuries, the genres and styles of Japanese literature of this period remain fragmentarily described. The authors of the article found that at the beginning of the 20th century in Japan, under the influence of Western modernism, there was a break with traditional forms and such trends in literature as naturalism, symbolism, modernism, avant-garde developed. After World War II, Japanese writers comprehended the themes of trauma, guilt and national identity, rejecting grand narratives and focusing on individual experience and fragmentary realities. In the era of postmodernism, Japanese literature was influenced by globalization and technological development. It is concluded that the genres and styles of Japanese literature of the 20th–21st centuries were formed on the basis of contradictions between traditions, modernity and Western influence. During this period, such phenomena as the “I-novel”, literature about atomic bombing, social realism, existentialist and proletarian literature, as well as magical realism and writing in the manga style emerged. Japanese literature of the 20th–21st centuries has unique genre forms that do not always correlate with Western classifications (for example,

the «I-novel»). It has been found that a unique phenomenon of Japanese literature of the 20th–21st centuries is the postmodern novel in the style of magical realism, famous examples of which are the works of Murakami Haruki. The texts of such novels are characterized by metaphysical motifs and the allocation of two «worlds» – the conscious and the unconscious. Thus, in the 20th and 21st centuries, Japanese literature combines traditional forms, popular genres, and modern and postmodern stylistic and thematic experiments that reflect changes in Japanese society and culture.

Key words: *genres, styles, Japanese prose, twentieth century, twenty-first century.*

Постановка проблеми. У часи глобалізації не лише європейська література має велике значення. Японська література стала культурним явищем, яке впливає на культурно-літературні процеси далеко за межами Японії. Зокрема, інтерес до японської літератури зростає в українському академічному та читацькому середовищі. У контексті глобалізації та міжкультурного діалогу нині важливо розуміти, як японські письменники поєднують традиції з модерністськими і постмодерністськими впливами, що відбувалися у XX–XXI ст. Водночас систематизованих досліджень її жанрово-стилістичних особливостей в українському літературознавстві та орієнталістиці поки що недостатньо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Можна навести окремі ґрунтовні дослідження вітчизняних науковців, що зачіпали таку тематику. Так, Ю.С. Кузьменко проаналізувала літературний доробок Танідзакі Джюн'ічіро (японський письменник кінця XIX – початку XX ст.) крізь призму традиції та модерну як двох парадигм його художнього мислення; Т.С. Біляніна вивчала ті аспекти семантики та поетики творчості Кьоко Морі (сучасна японська письменниця), які зумовлюють жанрово-тематичну специфіку її прози [1]; О.В. Гаєвська досліджувала міжкультурний контекст малої прози Лесі Українки та Хігучі Ічійо (японського письменника кінця XIX – початку XX ст.) [2]; Г. Батрак та Т.С. Біляніна підкреслили значущість естетичної категорії жахливого у сучасній культурі Японії [3]; Д.П. Москальов та К.В. Горовська простежили еволюцію японського жанру кайдан та проаналізувати причини появи жанру неокайдан у XX ст. [4].

Попри наявність таких вагомих, поза сумнівом, досліджень жанрово-стилістичні особливості японської літератури XX–XXI ст. усе ще залишаються описаними недостатньо.

Метою статті є вивчення жанрово-стилістичних особливості японської літератури для подальших літературознавчих, перекладознавчих і культурологічних досліджень. Це, своєю чергою, сприятиме глибшому розумінню японської літератури в українському академічному дискурсі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Початок XX ст. у Японії ознаменувався періодом експериментів та впливу західного модернізму, який був спрямований на розрив із традиційними формами. Після Другої світової війни нове покоління письменників боролось з темами травм, провини та національної ідентичності, що призвело до розколу між тими, хто ідеалізував традиційне минуле,

та тими, хто відстоював нове демократичне майбутнє. Слід зазначити, що наприкінці ХХ та на початку ХХІ ст. японська література знову еволюціонувала через процеси глобалізації та технологічного розвитку. Поява популярних форм, таких як манга, легкі романи та романи для мобільних телефонів, демократизувала авторство та започаткувала еру комерційної, орієнтованої на молодь художньої літератури. Тематичні проблеми змістилися на розв'язання сучасних соціальних проблем, включаючи гендерну ідентичність та екологізм, що ознаменувало оновлення взаємодії із зовнішнім світом.

На початку ХХ ст. *романтизм* змінився *натуралізмом*. Основоположними творами цього напрямку є «Порушена заповідь» (破戒) (1906) Шімадзакі Тосона (島崎藤村) та «Футона» (蒲団) Таями Катаї (田山 花袋) (1907) [5]. Темою «Порушених заповідей» є конфлікт між батьком і сином. У ньому видно, що Шімадзакі Тосон розумів реальність як стороннього спостерігача, тому конфлікт між батьком і сином та протистояння між старими та новими силами не були проблематичними за своєю суттю [6]. «Футона» Таями Катаї є одним із найрепрезентативніших творів японської натуралістичної літератури, який також вважається відправною точкою руху Я-роману. Провокаційний характер оповідання, включаючи сцену, де головний герой нюхає нічну сорочку, яку носить його учениця, викликав великий ажіотаж у літературних та журналістських колах того часу [7].

Натуралізм породив таке явище в японській літературі, як Я-роман (私小説, Шішьосецу, Ватакуші Шьосецу) – літературний жанр, що використовується для опису типу сповідальної літератури, де події в оповіданні відповідають подіям у житті автора [8]. Цей жанр був визначений лише ретроспективно після публікації романів Шімадзакі Тосона та Таями Катаї, а термін «Я-роман», за словами істориків, з'явився лише у 1920–1921 р. Одне з найперших есе, що визначає Я-роман, було опубліковано в 1925 р. Уно Коджі (宇野 浩二) під назвою «Мій особистий погляд на Я-роман». Сучасним прикладом цього жанру є «Кіт-гість» (猫の客) поета Хірайде Такаші (平出隆), роман про письменника і його дружину, коректорку та постійного гостя-кота [9]. Отже, від самого початку Я-роман був жанром, який також мав на меті розкрити різні аспекти існування суспільства або життя автора.

На противагу Я-роману в 1920-х і на початку 1930-х років на перший план вийшов пролетарський напрям, який був відверто політичним. Література цього напрямку зосереджувалася на житті й боротьбі робітничого класу та маргіналізованих груп, була під сильним впливом марксистської та соціалістичної ідеологій та мала на меті підвищення обізнаності про соціальну та економічну нерівність. Серед ключових авторів – Кобаяші Такіджі (小林多喜二), відомий своїм романом «Крабовий консервний завод» (蟹工船) (1929).

Модернізм у японській літературі розвинувся на початку та в середині ХХ ст. і характеризувався відходом від традиційних форм та стилів. Він знаходився під впливом західних літературних рухів та філософій, досліджував теми відчуження, індивідуалізму та фрагментації сучасного життя [10]. Одним

з японських модерністських напрямів у літературі був *шінканкакуха*, який зазвичай перекладається як «новий сенсацізм» або «неоперцепціонізм». Його репрезентативною постаттю є Йокоміцу Ріічі (芥川 利一), чиї ранні оповідання стали основоположними для цього стилю, зокрема його міський роман «Шанхай» (上海) (1928–1929; 1931). Чи не найвідомішим письменником із цієї групи був Кавабата Ясунарі (川端康成), який не лише написав деякі з головних критичних тверджень напряму, а й сценарій до найвизначнішого японського авангардного фільму «Сторінка божевілья» (狂つた一頁) та інший великий японський міський роман «Червона банда Асакуса» (草紅) (1930), дія якого відбувається в розважальному районі Токіо [11; 12].

Авангардні напрями у світовій літературі, такі як *дадаїзм та сюрреалізм*, також вплинули на японську літературу. Це кинуло виклик традиційним літературним формам та призвело до застосування експериментальних методів, підкреслення ірраціональних, абсурдних та підсвідомих аспектів людського досвіду. Такі поети, як Такаhashi Шінкічі (高橋 新吉) та Нішівакі Джюндзабуро (西脇 順三), були визначними фігурами японського авангардного мистецтва [10]. У 1923 р. поетична збірка Такаhashi Шінкічі «Вірші дадаїста Шінкічі» (ダダリスト新吉の詩) починається зі слів «ДАДА стверджує і заперечує все», а в «Тарілках» він описує свої почуття під час миття посуду в їдальні, як «тарілка, тарілка, ..., тарілка/втома». Після того як цей поет у 1928 р. почув промову дзен-ченця у своєму рідному місті, він присвятив себе дзену та створив унікальний світ дзен-трансцендентально-метафізичної поезії [13].

Наслідки Другої світової війни принесли різкі зміни в японську літературу, оскільки письменники боролися з поразкою, атомними бомбардуваннями та швидкою модернізацією. У цей час виникають наведені нижче літературні жанри [14].

1. Література про атомні бомбардування, зосереджена на досвіді тих, хто вижив, та довгострокових наслідках ядерної війни («Чорний дощ» (黒い雨) Ібусе Масуджі (井伏鱒二)).

2. Соціальний реалізм здобув популярність, зображуючи боротьбу простих людей у повоєнній Японії («Пожежі на рівнині» (野火) Ооки Шьохея (大岡昇平)).

3. Екзистенціалістська література досліджувала теми відчуження та безглуздості перед обличчям суспільних потрясінь («Жінка в дюнах» (砂の女) Абе Кобо (安部公房)).

4. Пролетарська література пережила відродження, звертаючись до питань класової боротьби та соціальної нерівності («Крабовий консервний завод» Кобаяші Такіджі).

Історичний роман «Чорний дощ» заснований на «Щоденнику Шігемацу» (重松日記) Шігемацу Шідзуми (重松 馬), який вижив після атомного бомбардування, та «Зошиті Іватаке» (岩竹手記) Іватаке Хіроші (岩竹 博), військового хірурга, який також залишився живим після атомного бомбардування, а ім'я головного героя також узятو з імені Шігемацу Шідзуми [15]. Тоді як «Щоденник Шігемацу» зіштовхує нас із конкретними та трагічними описами воєнних умов,

які змушують відвести погляд, «Чорний дощ» зосереджується на повсякденному житті звичайних людей, яке залишається незмінним навіть у воєнний час і зображується з дуже гірким гумором. Цей гумор передається через унікальну «подвійну мову» Ібусе, яка одночасно відображає реальність і сатиру. Замість того щоб заперечувати жахи війни, включення гіркового гумору фактично служить для посилення цих жахів [16].

«Пожежі на рівнині» Ооки Шьохея – воєнний роман, що зображує японських солдатів, які спускаються у пекло полювання на людей та канібалізму. Це алегорія, яка висміює сучасне суспільство, зображуючи переможеного солдата, котрий у муках совісті роздумує про вбивство та канібалізм. Роман запрошує читачів поміркувати над мотивами уникнення зла через образ рядового першого класу Тамури [17].

Роман «Жінка в дюнах» Абе Кобо – це болісний образ життя чоловіка у сучасному світі. Це історія ентомолога Нікі Джюмпея, змушеного за дивних обставин жити з молодою жінкою в піщаній ямі у приморському селі. Невдовзі він розуміє, що вони приречені навіки розкопувати пісок, який щодня загрожує поховати село. Після різних спроб опору та бунту, які були приречені на провал, головний герой роману досягає усвідомлення того, що може бути врятований, якщо спробує створити сенс для свого абсурдного життя. Шлях до свободи лежить зсередини існування особистості, і не слід шукати її зовні. Отже, попри свою очевидну похмурість послання Абе Кобо насправді лежить в основі оптимізму: визволення можливе, і все ж існує вихід із піщаної ями соціального порядку, природного детермінізму та філософської марності, що залишає усіх нас свідомими особистостями, які рухаються до вершини індивідуальності та суб'єктивності [18].

Видатні письменники 1970-х і 1980-х років у своїх спробах підвищити соціальну та політичну свідомість зосереджувалися на інтелектуальних та моральних проблемах. Один із них – Ое Кендзабуро (大江健三郎), який опублікував серію творів, що містять сексуальні метафори окупації Японії [19]. В одному зі своїх найвідоміших творів, «Особиста справа» (個人的な体), автор описує власний досвід як інваліда, який живе в Хіросімі, пов'язуючи його з особистими трагедіями та історичними подіями і створюючи літературні теми, які є одночасно унікальними та універсальними. Тут автор ефективно зберігає свою «індивідуальну» природу через монологічний стиль оповіді [20].

У творчості Муракамі Харукі (村上春樹) простежується *магічний реалізм*, який розглядається як те, що відбувається, коли у дуже деталізоване, реалістичне середовище вдирається щось «надто дивне, щоб у це повірити», і це засіб, за допомогою якого письменник показує своїм читачам два «світи»: один свідомий, інший – несвідомий і дозволяє плавний перехід між ними [21]. «Кафка на березі» (海のカフカ) – роман Муракамі Харукі, що містить елементи магічного реалізму. Він поєднує елементи грецької трагедії «Цар Едіп» та класичних японських романів, таких як «Казка про Генджі та Угецу». Він розповідає історію 15-річного хлопчика на ім'я «Я», який подорожує між таємничими світами та емоційно

розвивається. Тема твору полягає у тому, що сучасні люди, чия індивідуальність була розтоплена системою, знову знаходять сенс життя через внутрішній досвід подорожі до іншого світу [22].

Цікавий спосіб письма у стилі манги представила світові письменниця Йошімото Банана (吉本ばなな). Вона робить акцент на діалогах, а не на описах, нагадуючи сценарій манги, а її твори зосереджено на коханні, дружбі та втратах. Справжнім її проривом стала «Кухня», видана 1988 р., яку можна розглядати як історію зростання головної героїні через концепцію сім'ї, від замкнутої дівчини, яка грає в рамках «маленької історії», до відкритої дівчини, котра тримає «велику розповідь» у полі зору, водночас досліджуючи інший шлях [23].

Висновки й перспективи подальшого дослідження. Сучасна японська література швидко розвивається, охоплюючи цифрові формати та вирішуючи актуальні соціальні проблеми. Письменники досліджують нові способи зв'язку з читачами та вирішують складнощі сучасного життя. Цей зсув відображає ширші зміни в японському суспільстві та культурі. Розмірковуючи над питаннями ідентичності, гендеру та довкілля, японські поети й письменники змінюють літературний ландшафт і пропонують нові погляди на те, що означає бути японцем у ХХІ ст. [24]. Жанри та стилі японської літератури ХХ–ХХІ ст. сформовано на основі суперечностей між традиціями, сучасністю та західним впливом. Література пройшла шлях від романтизму, натуралізму, символізму, модернізму та авангарду до постмодернізму. У японській літературі виникло таке явище, як «Я-роман», а також після Другої світової війни постали нові жанри, такі як література про атомні бомбардування, соціальний реалізм, екзистенціалістська та пролетарська література. Сучасні письменники та поети продовжують упроваджувати інновації, водночас спираючись на традиційні форми й теми.

ЛІТЕРАТУРА

1. Біляніна Т.С. Жанрово-мематична своєрідність творчості Кьоко Морі : дис. ... канд. філолог. наук : 10.01.04. Дніпро, 2019. 251 с.
2. Гаєвська О.В. Міжкультурний контекст малої прози Лесі Українки та Хшгучі Ічійо. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія «Філологія. Журналістика»*. 2022. Т. 33(72). № 6. Ч. 2. С. 141–147. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2022.6.2/24>.
3. Батрак Г., Біляніна Т.С. Категорія жахливого як невід'ємна частина сучасної японської культури. *Філологічні науки*. 2016. Ч. 2. С. 3–8.
4. Москальов Д.П., Горовська К.В. Еволюція жанру кайдан: від витоків до сьогодення. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Т. 2. Вип. 25. С. 183–188.
5. Bush C. Modernism in East Asia. *The Routledge Encyclopedia of Modernism*. 2016. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781135000356-REMO17-1>.
6. 伊狩弘. 島崎藤村小研究 : 博士學位論文の要旨及び審査結果の要旨 : 文部科学省, 2008. URL: <https://tohoku.repo.nii.ac.jp/records/76275> (дата звернення: 24.09.2025).

7. 戸垣直樹. モ「パッサン」受容の一局面－田山花袋『蒲』を「み直す」. 比較文「. 1993. Vol. 36. P. 9–19. DOI: https://doi.org/10.20613/hikaku.36.0_9.
8. Edward Fowler E. *The Rhetoric of Confession: Shishosetsu in Early Twentieth-Century Japanese Fiction*. Berkeley: University of California Press, 1988. 333 p.
9. Nathan R. Japan's first 'I-novels' were written and published in 1906 and 1907. *Red Circle*. 2021. URL: <https://www.redcircleauthors.com/factbook/japans-first-i-novels-were-written-and-published-in-1906-and-1907> (дата звернення: 24.09.2025).
10. Introduction to major literary movements and genres. *Fiveable*. 2025. URL: <https://fiveable.me/introduction-to-modern-japanese-literature-and-culture/unit-1/introduction-major-literary-movements-genres/study-guide/Iq3OJ6IMHBWDtcPK> (дата звернення: 24.09.2025).
11. Sas M. *Fault lines: Cultural memory and Japanese surrealism*. Palo Alto, CA: Stanford University Press, 2002. 312 p.
12. Weisenfeld G. *Mavo: Japanese artists and the avant-garde, 1905–1931*. Berkeley: University of California Press, 2001. 352 p.
13. ウィキメディアプロジェクトへの貢「者」. 高橋新吉. ウィキペディア. 2025. URL: <https://ja.wikipedia.org/wiki/高橋新吉> (дата звернення: 24.09.2025).
14. Postwar Japanese literature (Yukio Mishima, Kenzaburō Ōe). *Fiveable*. 2024. URL: <https://fiveable.me/modern-east-asian-fiction/unit-3/postwar-japanese-literature-yukio-mishima-kenzaburo-oe/study-guide/kvLuBbquEzmmylFE> (дата звернення: 24.09.2025).
15. 猪「 直樹. 『重松日記』出版を「迎するー『「い雨』と井伏鱒二の深層. 文學界. 2001. 55(8). P. 194–212. URL: <https://ndlsearch.ndl.go.jp/books/R000000004-I5823065> (дата звернення: 24.09.2025).
16. 川唯. 井伏鱒二『「い雨』論. 「位論文要旨: 言語系コ「ス (「語). 鳴門, 2009. URL: <https://naruto.repo.nii.ac.jp/records/22109> (дата звернення: 24.09.2025).
17. 竹田純「. 大岡昇平の「カニバリズム」 論. 金城「院大「論集. 人文科「編. 2020. Vol. 17(1). P. 187–196. https://kinjo.repo.nii.ac.jp/record/1177/files/13_Sumio%20TAKEDA.pdf.
18. Jafari A.M., Pourjafari F. The bizzare world of the Dunes: An existential interpretation of Kobo Abe s The Woman in the Dunes. *The Criterion: An International Journal in English*. 2013. Vol. 4(2). P. 1–11.
19. O'Brien J. The marginal world of Ōe Kenzaburo: A study in themes and techniques by Michiko N. Wilson. *The Journal of Asian Studies*. 1987. Vol. 46, № 1. P. 168–169. DOI: <https://doi.org/10.2307/2056704>.
20. 四方 朱子. 大江健三「文「に於ける「かたり」の「略－『個人的な体「』を中心に－: 博士論文: 博士(人間「環境「). 京都, 2020. URL: <https://cir.nii.ac.jp/crid/1910020910721616000> (дата звернення: 24.09.2025).
21. Strecher M.C. Magical realism and the search for identity in the fiction of Murakami Haruki. *The Journal of Japanese Studies*. 1999. Vol. 25(2). P. 263–298.
22. 山根由美「. 生き直される「サバイバ「」の生: 村上春樹「海「のカフカ」 論. 近代文「試論. 2017. 番「 55. ペ「ジ 39–53. <https://cir.nii.ac.jp/crid/1390290699836430976> (дата звернення: 24.09.2025).

23. 金碩子. 吉本ばなな『キッチン』論. *일본학보*. 2002. 番 51. 페이지 215–229. <https://www.earticle.net/Article/A322310> (дата звернення: 24.09.2025).
24. Emerging trends and new voices in contemporary Japanese literature (2025). *Fiveable*. URL: <https://fiveable.me/introduction-to-modern-japanese-literature-and-culture/unit-15/emerging-trends-voices-contemporary-japanese-literature/study-guide/lOfJyJezqU1jMRLu> (дата звернення: 24.09.2025).

REFERENCES

1. Belyanina, T.S. (2019). *Zhanrovo-mematychna svoieridnist tvorchosti Koko Mori [Generic and thematic peculiarities of Kyoko Mori's writings]* (Candidate of Philology thesis, Oles' Honchar Dnipro National University).
2. Gayevska, O.V. (2022). Mizhkulturnyi kontekst maloi prozy Lesi Ukrainky ta Khshhuchi Ichii [Intercultural context of novels by Lesya Ukrainka and Higuchi Ichiyo]. *Scientific notes of V.I. Vernadsky Taurida National University. Series: Philology. Journalism*, 33 (72), № 6, Part 2, 141–147. <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2022.6.2/24>
3. Batrak G., Bilyanina T.S. (2016). Katehoriia zhakhlyvoho yak nevidiemna chastyna suchasnoi yaponskoi kultury. *Filolohichni nauky [The Category of the Terrible as an Integral Part of Modern Japanese Culture]*. *Philological Sciences*, 2, 3–8. Retrieved from https://www.dnu.dp.ua/docs/zbirniki/ffil/program_574b51ea374ca.pdf
4. Moskalov, D.P., Horovska, K.V. (2022). Evoliutsiia zhanru kaidan : vid vytokiv do sohodennia [The evolution of the shackles genre : from the origins to present]. *Transcarpathian Philological Studies*, 2 (25), 183–188. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.25.2.33>
5. Bush, C. (2016). Modernism in East Asia. *The Routledge Encyclopedia of Modernism*. <https://doi.org/10.4324/9781135000356-REMO17-1>
6. 伊狩弘. (2008). 島崎藤村小研究 (博士學位論文の要旨及び審査結果の要旨, 東北大). Retrieved from <https://tohoku.repo.nii.ac.jp/records/76275>
7. 垣直樹. (1993). モーパッサン受容の一局画－田山花袋『蒲』をみ直す. 比較文, 36, 9-19. https://doi.org/10.20613/hikaku.36.0_9
8. Edward Fowler, E. (1988). *The Rhetoric of Confession: Shishosetsu in Early Twentieth-Century Japanese Fiction*. University of California Press.
9. Nathan, R. (2021). Japan's first «I-novels» were written and published in 1906 and 1907. *Red Circle*. Retrieved from <https://www.redcircleauthors.com/factbook/japans-first-i-novels-were-written-and-published-in-1906-and-1907>
10. Introduction to major literary movements and genres (2025). *Fiveable*. Retrieved from <https://fiveable.me/introduction-to-modern-japanese-literature-and-culture/unit-1/introduction-major-literary-movements-genres/study-guide/Iq3OJ6IMHBWDtcPK>
11. Sas, M. (2002) *Fault Lines: Cultural Memory and Japanese Surrealism*. Stanford University Press.
12. Weisenfeld, G. (2001) *Mavo: Japanese Artists and the Avant-garde, 1905–1931*. University of California Press.

13. ウィキメディアプロジェクトへの貢_レ者. (2025a, June 5). 高橋新吉. *Wikipedia*. Retrieved from <https://ja.wikipedia.org/wiki/高橋新吉>
14. Postwar Japanese literature (Yukio Mishima, Kenzaburō Ōe). (2024). *Fiveable*. Retrieved from <https://fiveable.me/modern-east-asian-fiction/unit-3/postwar-japanese-literature-yukio-mishima-kenzaburo-oe/study-guide/kvLuBbquEzmmylFE>
15. 猪_レ 直樹. (2001). 『重松日記』出版を_レ迎する――『_レい雨』と井伏鱒二の深層. *文学界*. 55(8), 194–212. Retrieved from <https://ndlsearch.ndl.go.jp/books/R000000004-I5823065>.
16. _レ川唯. (2009). 井伏鱒二『_レい雨』論. Retrieved from <https://naruto.repo.nii.ac.jp/records/22109>
17. 竹田純_レ. (2020). 大岡昇平の「カニバリズム」論. 金城_レ院大_レ論集. 人文科_レ編, 17(1), 187–196. Retrieved from https://kinjo.repo.nii.ac.jp/record/1177/files/13_Sumio%20TAKEDA.pdf
18. Jafari, A. M., & Pourjafari, F. (2013). The bizzare world of the Dunes: An existential interpretation of Kobo Abe s The Woman in the Dunes. *The Criterion: An International Journal in English*, 4(2), 1–11.
19. O'Brien, J. (1987). The Marginal World of Ōe Kenzaburo: A Study in Themes and Techniques. *The Journal of Asian Studies*, 46(1), 168–169. <https://doi.org/10.2307/2056704>
20. 四方, 朱子. (2020). 大江健三_レ文_レに於ける「かたり」の_レ略―『個人的な体_レ』を中心に (博士論文, 京都大_レ). <https://doi.org/10.14989/doctor.k22531>
21. Strecher, M.C. (1999). Magical realism and the search for identity in the fiction of Murakami Haruki. *The Journal of Japanese Studies*, 25(2), 263–298. Retrieved from <http://www.jstor.org/stable/133313>
22. 山根由美_レ. (2017). 生き直される「サバイバ_レ」の生: 村上春樹「海_レのカフカ」論. *近代文_レ試論*, 55, 39–53. Retrieved from <https://cir.nii.ac.jp/crid/1390290699836430976>
23. 金碩子. (2002). 吉本ばなな『キッチン』論. *일본학보*, 51, 215–229. Retrieved from <https://www.earticle.net/Article/A322310>
24. Emerging trends and new voices in contemporary Japanese literature (2025). *Fiveable*. Retrieved from <https://fiveable.me/introduction-to-modern-japanese-literature-and-culture/unit-15/emerging-trends-voices-contemporary-japanese-literature/study-guide/IOfJyJezqUlJMRlu>

Стаття надійшла: 29.09.2025

Прийнято: 11.10.2025

Опубліковано: 02.12.2025

